

Mười Nghìn Dặm vòng quanh Nước Mỹ

Rosie Nguyễn

Mùa hè vừa rồi, tôi dành hai tháng để làm một chuyến road trip vòng quanh nước Mỹ. Đi cùng tôi là bác Terry, người bạn già làm gác rừng nay đã về hưu mà tôi quen biết từ vài năm trước.

Chuyến đi bắt đầu ở những rặng núi trên Blue Ridge Parkway gần bờ đông nước Mỹ, rồi men theo con đường huyền thoại Route 66 dọc xuống phía nam, xuyên qua những đồng bằng phẳng lặng ở Missouri, Oklahoma và Kansas, đến vùng sa mạc hoang vu ở New Mexico và Arizona. Ở đây, chúng tôi bắt đầu đi thăm các công viên quốc gia như Grand Canyon, Zion, Arches, ngược lên mạn bắc Mỹ ghé Grand Teton, Yellowstone, rồi men theo Pacific Coast Highway để vòng xuống bờ tây, đến Redwood và Yosemite tại California, trước khi quay trở về Wisconsin nơi tôi đang ở. Chuyến đi kéo dài 65 ngày, ghé 19 công viên quốc gia, và xuyên qua 25 tiểu bang khác nhau. Tựa đề đặt là 10 nghìn dặm cho tròn, nhưng tổng cộng hành trình là 13 nghìn dặm, hơn nửa vòng chu vi trái đất.

Hai tháng trời ở trên đường, tôi đã có những trải nghiệm không thể nào quên được. Tôi nhớ cảnh đêm rằm ở Grand Canyon, khi mặt trăng tròn vành vạnh từ từ hiện ra, vươn lên như một ngọn đèn trời khổng lồ, soi rọi khung cảnh hùng vĩ của những vách núi đá sừng sững bên dưới. Nhớ chuyến đi bộ đường dài ở công viên quốc gia Mount Rainier, giữa con đường mòn quanh co qua những thung lũng phủ đầy hoa dại rực rỡ sắc màu, như ở một xứ sở thần tiên. Tôi nhớ khung cảnh ở Antelope Island nơi tôi ngắm nhìn hàng trăm con bò rừng châu Mỹ chạy hùng hục qua đường, hùng dũng như những cỗ xe tăng. Hay một đêm khác, khi tôi cùng với bác Terry đi bộ trong công viên quốc gia Redwood, giữa những cây hồng sam cổ thụ, hình dáng khổng lồ đến hơn trăm mét, giống như những vị thần linh canh giữ an bình cho mặt đất. Rất nhiều khi, tôi ồ lên kinh ngạc vì khung cảnh trước mặt kỳ lạ quá, ngỡ như mình đang ở một hành tinh nào đó khác trong những thiên hà xa xôi, chứ không còn ở trên trái đất.

Nhưng trong chuyến đi, tôi cũng chứng kiến những điều lạ lùng, thậm chí là xấu xí. Như lúc xe đi qua vùng đồng bằng trung tây, cách xa hàng dặm đã ngửi thấy mùi hôi thối của các khu feedlot, nơi hàng nghìn con bò được nuôi thả trong những môi trường chật hẹp, phân ngập tới đầu gối, phơi mình dưới cái nắng hơn 40 độ xê, bị nhồi thức ăn công nghiệp chỉ để chờ đến ngày tới lò mổ. Tôi thấy những đoàn tàu dài khuất tầm mắt bị bỏ lại sét rỉ trong các hoang mạc, chỉ vì chi phí kéo tàu trở về nơi xử lý cao hơn lợi nhuận kiếm được, biến chúng thành những đống rác thải khổng lồ không được tái chế. Chủ nghĩa tiêu dùng vật chất và tư tưởng đặt lợi nhuận lên trên hết đem đến gánh nặng cho cả con người và thiên nhiên.

Từ chuyến đi này, tôi cũng học thêm rất nhiều về thiên nhiên châu Mỹ. Vùng đất này thật giàu có, với nhiều địa hình, phong cảnh, đặc điểm địa lý khác nhau. Tôi nhận thấy rằng trái đất trù phú và rộng lớn biết bao, và tôi chỉ như hạt cát nhỏ trong vũ trụ hằng hà. Sự sinh động của thiên nhiên được cảm nhận rõ ràng nhất qua những chuyến đi road trip dài kỳ, nơi cảnh vật thay đổi một cách kịch tính từng ngày qua khung cửa xe. Tôi cũng học được rất nhiều về kỹ năng cắm trại, kỹ năng sinh tồn và các loại thực vật động vật ở Bắc Mỹ. Tôi được bác Terry hướng dẫn về các loại cây cỏ và thảo mộc ở từng địa phương, cách phân biệt dấu chân những loài thú hoang như gấu, nai sừng tấm, bò rừng, cách tạo lửa khi không có diêm hay bật lửa, cách để đi cắm trại hoặc đi bộ ở những nơi hoang dã một cách an toàn mà không làm tổn hại tới thiên nhiên.

Hơn thế nữa, chuyến đi nhắc tôi nhớ lại vị trí của con người trên trái đất này. Sau gần một năm hầu như nhốt mình trong nhà vì nạn dịch, được ở giữa thiên nhiên bao la, tôi cảm thấy như được chữa lành. Hơn hai tháng trời hầu như cắm trại ở trong rừng, mỗi sáng thức dậy giữa âm thanh của đại ngàn, được đắm mình giữa những con suối, dòng sông, ao hồ trong vắt, đạp xe quanh những đường mòn ẩm sương và rợp bóng cây, được hít thở và tận hưởng khí trời trong xanh thanh khiết, tinh thần tôi như được hồi sinh trở lại, thấy tràn đầy sinh khí và năng lượng tươi mới. Tôi cảm thấy thực sự biết ơn, vì giữa lúc đại dịch đang hoành hành, tôi vẫn có thể có cách để cảm nhận sự kết nối với thiên nhiên và cả vũ trụ mênh mông quanh mình một cách an toàn. Chuyến đi gọi cho tôi nhớ rằng kết nối với thiên nhiên chính là kết nối với chính bản thân mình.

Nhưng điều ngạc nhiên nhất trong chuyến đi là những điều tôi học được về người bạn đồng hành và về chính mình. Tôi gặp bác Terry khi đến Đài Loan và tình cờ được biết bác là đại sứ của Couchsurfing, một diễn đàn nơi tôi là một thành viên tích cực. Trước chuyến đi này, chúng tôi có cùng làm một chuyến tham quan Đài Bắc, và gặp lại nhau khi bác sang Việt Nam du lịch. Khi tôi sang Mỹ, chúng tôi vẫn thường xuyên giữ liên lạc, và hẹn đi road trip chung. Tháng tư năm vừa rồi, hai bác cháu đều đã chích vắc xin xong, thế là cùng nhau sắp xếp lên đường.

Và chuyến đi đưa tôi hết từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác về người bạn đồng hành của mình. Cả hai bác cháu đều có một tình yêu vĩ đại với sách, và cùng nhất trí rằng sách có tác dụng thay đổi cuộc đời. Chúng tôi dành nhiều giờ đồng hồ nói chuyện về những quyển sách cả hai cùng yêu thích như sách của Paulo Coelho, Khaled Hosseini, những quyển sách thiếu nhi như Gió qua rặng liễu, Mạng nhện của Charlotte, Hoàng tử bé, cho tới những tác phẩm nổi tiếng mới được xuất bản gần đây như Educated, Sapiens, hay Where the crawdads sing. Chúng tôi có cùng sở thích âm nhạc, từ những bài hát kinh điển của các nhóm ABBA, The Beatles, Secret Garden, giọng hát thủ thỉ như kể chuyện của Leonard Cohen, đến chất giọng dịu dàng ngọt như mật ong của ca sĩ người Nhật Bản Emi Fujita. Chúng tôi có cùng sở thích về các hoạt động ngoài trời như đi bộ đường dài, leo núi, đạp xe, bơi lội, lái thuyền buồm và lặn biển. Chúng

tôi cực kỳ hợp nhau về quan điểm chính trị, các vấn đề đương đại như quyền của phụ nữ, cộng đồng LGBT, người nhập cư. Chúng tôi cùng chia sẻ nhiều giá trị cốt lõi như sự chân thành, lòng thấu cảm, tính tử tế, sự khiêm cung. Hai bác cháu tôi tạo thành một đội, hợp tác rất ăn ý từ việc lên kế hoạch hành trình, cho tới các việc tổ chức cắm trại, nấu nướng, đóng gói đồ đạc và giải quyết các vấn đề phát sinh. Tôi chưa bao giờ tìm thấy một người bạn nào hợp tính từ sở thích, thế giới quan, cũng như hệ giá trị với mình đến vậy.

Chuyến đi với bác Terry dạy cho tôi rất nhiều về cuộc sống, về các mối quan hệ, và sự kết nối giữa người với người. Nhìn bề ngoài, bác Terry và tôi không có vẻ gì giống nhau. Nhưng chuyến đi đã đưa hai con người ở hai nền văn hoá, hai thế hệ, hai cá tính lại gần nhau hơn. Từ những cuộc trò chuyện nhiều giờ liền, và những trải nghiệm trên hành trình, tôi nhận ra rằng con người có thể kết nối được với nhau ở thật nhiều tầng mức khác nhau, từ trí tuệ, cảm xúc, tinh thần, đến cả tâm linh. Chuyến đi vô tình đã tạo ra một tình bạn xuyên thế hệ, vượt qua các khoảng cách về tuổi tác, dân tộc, giới tính, và xuất thân. Tôi được nhắc lại rằng bất kể những khác biệt về ngoại hình, tầng lớp, nguồn gốc, hay tôn giáo, về bản chất bên trong mỗi con người là một tâm hồn nguyên sơ, khao khát kết nối với thế giới bên ngoài và bên trong mình, khao khát được hoà làm một với sự sống. Tình bạn kỳ lạ giữa chúng tôi gợi cho tôi nhớ rằng khi chúng ta nhìn xuyên qua vẻ bề ngoài của một ai đó, ta thực sự có thể nhìn thấy những vẻ đẹp tâm hồn lấp lánh bên trong họ.

Chuyến đi cũng khiến tôi nhận ra rằng, điều khó khăn nhất mà đại dịch Covid đem đến chính là ngăn cản sự kết nối giữa con người với nhau. Khi chuyển đến sống ở Mỹ để học cao học ngay giữa đỉnh điểm của đại dịch, tôi không ít lần cảm thấy bị cô lập, lẻ loi, như bị tách rời khỏi thế giới loài người. Tôi nhớ những vòng tay ôm và những cái nắm tay thật chặt của người thân. Tôi nhớ những bữa cơm đầm ấm bên gia đình, những buổi gặp mặt rôm rả với bạn bè. Chuyến đi này giúp tôi tìm lại những kết nối mà tôi tưởng chừng như đã mất. Bác Terry đối xử với tôi như một người thân trong nhà, giúp tôi cảm thấy an toàn và thoải mái trong lúc đi đường, quan tâm đến tôi bằng sự chân thành và tử tế. Tôi cũng cố gắng hỗ trợ bác hết sức có thể, từ dựng lều, nấu ăn, sắp xếp đồ đạc, đặt chỗ các khu cắm trại, và tôi trân trọng bác vì bác đối xử với tôi một cách bình đẳng. Những cuộc trò chuyện sâu sắc với bác khiến tim tôi ấm áp, và những bữa ăn đơn sơ bên lửa trại lại khiến tôi thấy đủ đầy. Chuyến đi này vô tình giúp tôi có thêm một người thân, một người bạn lớn tuổi, gợi nhớ lại vẻ đẹp của sự kết nối sâu sắc và thuần khiết giữa người với người mà tôi đã bị tước đi sau một năm đại dịch.

Tôi trở về từ chuyến đi, thấy lòng an lành hơn, vui tươi hơn, và nhiều tin tưởng hơn về cuộc sống và con người. Dù chuyến đi cho tôi chứng kiến cả những điều đẹp đẽ lẫn xấu xí của nước Mỹ, khi trở về, tôi lại thấy có nhiều hy vọng. Hơn bao giờ hết, Covid nhắc tôi nhớ rằng mỗi người trong chúng ta đều liên hệ và kết nối với nhau và với tự

nhiên theo một cách nào đó, rằng chính mình là một mắc xích nhỏ trong cả vũ trụ này, và chăm sóc và kết nối với những người khác và với thế giới tự nhiên xung quanh chính là một cách để chăm sóc và kết nối với chính mình. Tôi hy vọng rằng rồi đây, với sự kiên cường, lòng quả cảm và nhẫn nại trong mỗi con người, chúng ta sẽ vượt qua khỏi đại dịch, bước đi mạnh mẽ và điềm nhiên hơn. Tôi mong mỗi người chúng ta bước ra khỏi đại dịch với lòng trân trọng về những kết nối với con người, với thiên nhiên, với cộng đồng xung quanh và cả thế giới rộng lớn. Khi ý thức được vai trò của mình, và chánh niệm với tác động mà mình để lại trên trái đất, có lẽ chúng ta sẽ sống tử tế và trao đi nhiều hơn. Tôi mong nhân loại cùng nhau vươn lên từ đại dịch, với lòng biết ơn, sự chánh niệm và tận tâm để xây dựng một thế giới hoà bình và bền vững hơn trước.